

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Поморський університет в Слупську
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілецького в Освенцімі
Університет прикладних наук в м. Ельблонг
Пряшівський університет
Мукачівська міська рада
Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Становлення особистості: персоногенетичний контекст

Збірник тез доповідей

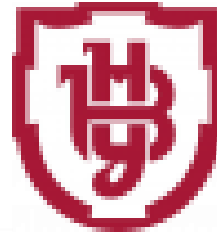
II Міжнародної науково-практичної
конференції

Україна, Мукачево
23-24 квітня 2024 р.

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Department of Psychology
Mukachevo City Council
Volyn National University named after Lesya Ukrainka
Pomeranian Academy in Slupsk

 Akademia
Pomorska
w Slupsku

Personality Formation: Personogenetic Context

Collection of theses

Mukachevo
April 23-24, 2024

УДК 159.92:81'233:373.2.011.3-053.4(043.2)

ВОРОНОВА О. Ю.
к. психол. н., доцент
Мукачівський державний університет
ЧИЖЕНКО Г.
здобувач спец. 053 «Психологія»
Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Одним із пріоритетних завдань освіти та виховання є розвиток мовлення дітей. Науковці називають його ведучим, вирішальним, пріоритетним у розвитку та становленні особистості. Мовленнєві знання необхідні для підготовки до навчання грамоти в закладі дошкільної освіти та здобування подальших її етапів. Мовлення дітей дошкільного віку тісно пов'язане з розвитком мислення, свідомості, особистості загалом, пізнанням оточуючого світу.

Опанування мовою і мовленням – складний процес, який залежить від вікових та індивідуальних особливостей дошкільників, соціальної ситуації їхнього розвитку, а також проектування розвивального комунікативно-мовленнєвого середовища. Повсякденне мовлення допомагає дитині реалізувати себе, відображаючи своє ставлення до навколишнього світу; допомагає пізнати соціальний, природний та предметний світи, які її оточують; сприяє формуванню образу власного «Я»; допомагає створити та засвоїти культурні цінності.

Варто зазначити, що проблема розвитку мовлення дітей дошкільного віку стала предметом досліджень низки науковців, зокрема вітчизняних А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Піроженко, А. Макаренко, В. Моляко, Г. Костюк, К. Ушинський, так і зарубіжних Ж. Піаже, Й. Песталоцці, В. Джеймс, К. Коффка, Г. Альтшулер та інших.

Проаналізувавши основні методики розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку, які є рекомендованими А. Богуш, Н. Гавриш можна виділити основні прийоми і методи, які застосовують у старших групах ЗДО. Зокрема, для виховання звукової культури мовлення науковці пропонують для використання різноманітні прийоми та методи навчання. А саме, серед прийомів навчання провідне місце посідають: імітація правильної звуковимови, артикуляція звуків, зразок мовлення вихователя, відображене та сумісне мовлення, доручення, ігрові прийоми.

Методами виховання звукової культури мовлення є дидактичні ігри, вправи, рухливі ігри, розповіді зі звуконаслідуванням, оповідання, вірші, скороговки, лічилки, розглядання картинок (для проведення звукового аналізу слова, який використовують у старшій групі для ознайомлення зі складом, реченням, наголосом), настільно-друковані ігри. Важливими методами

виховання звукової культури мовлення вчені вважають дидактичні ігри та вправи, в процесі яких удосконалюються всі компоненти звукової культури мовлення. Розвиток мовлення дитини в умовах закладу дошкільної освіти – це складний і тривалий процес, який неможливий без створення відповідного мовленнєвого розвивального середовища.

Продуктивності мовленнєвого розвитку дітей сприяє вільна й самостійна діяльність у спеціально організованому середовищі, де вихователь надає кожному право вибору: де, коли, скільки часу, з ким взаємодіяти. Дошкільників слід навчати самостійно обирати в мовленнєвому розвивальному середовищі вид, форму діяльності, матеріал, зміст, партнерів, тематику для реалізації власного задуму [1]. Предмети, іграшки, книги, окремі витвори мистецтва, з якими постійно чи періодично діє дитина, спостерігає за ними, дізнається про назву, їхню функцію, викликають емоції й активізують мовленнєву діяльність дітей. Завдання вихователя – урізноманітнити дитячу діяльність, здатну розвинути цікавість, звичку підходити до кожної нової речі вже з власними засобами, що спонукало б до поєднання попередніх вражень з новими; організовувати ігрову діяльність, оскільки гра мотивує самостійні висловлювання, активізує словник дитини, наповнює його термінами.

Також, важливими для розвитку мовлення дітей є ігри, а саме: різноманітні дидактичні мовленнєві ігри, будівельно-конструкторські та сюжетно-рольові та інші. Адже в ході таких ігор діти спілкуються поміж собою, обговорюють сюжет майбутньої гри, розподіляють ролі та обов'язки у грі. В таких іграх діти вчаться спілкуватись із дорослими та однолітками, що сприяє розвитку як зв'язного мовлення, так і діалогічного. Тому у груповому приміщенні важлива наявність різних видів конструкторів, а також облаштовані куточки для сюжетно-рольових ігор, де б діти могли організовувати різноманітні ігри.

Таким чином, можемо зробити висновок, що необхідною умовою ефективного мовленнєвого розвитку дітей молодшого дошкільного віку є створення розвивального середовища та застосування доступних і цікавих для них засобів, прийомів та методів навчання, які створюють атмосферу емоційного комфорту для кожного дошкільника.

Список використаних джерел

1. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник / за ред. А. М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.

РЕВНОЩІВ У ПАРТНЕРІВ

ЧЕКАН О. І., СІКОРА Д. А.	ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В РЕАЛІЯХ СУЧАСНОСТІ	93
ЯМЧУК Т. Ю., ДОЛИНАЙ М. І., КУЛАКОВА С.	ВІЙНА ЯК ФАКТОР ВИНИКНЕННЯ СТРЕСУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ	95

СЕКЦІЯ 4.

**ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ
ОСВІТИ**

ALEKSANDROVICH M.	NURTURING RESILIENCE: PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR UKRAINIAN STUDENTS IN ROMERANIAN UNIVERSITY IN SŁUPSK	97
БАРЧІ Б. В., КАПАЦ А.	ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	99
БЕРНАТОВА Р., ТОВКАНЕЦЬ Г. В.	РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	101
БРЕЦКО І. І., АНТАЛИК Е., СТЕЦЕНКО А.	ТРАНСФОРМАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНИХ ВУЗІВ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	103
ВОРОНОВА О. Ю., ЧИЖЕНКО Г.	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	105
ГАБА І. М.	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗВО: СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	107
ГАРАПКО В. І., ПОДОЛЯНУ В.	ОСВІТА ЦЕ І СУСПІЛЬНА І ПРИВАТНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	109
HERTSOVSKA N., ВОРКО І.	STUDENT-CENTEREDNESS AS A CORE APPROACH TO TEACHING IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	110
КОСТЮ С. Й., АЛМАШІ С.	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ТА РОЗВИТКУ ТАЛАНТІВ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	112
КОСТЮ С. Й., МЕНЬКО Р.	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТАВЛЕННЯ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ ДО ЗДОРОВ'Я В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЇХНЬОГО ЕКОНОМІЧНОГО СТАТУСУ	114

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>